

Päihdeosaamisen vahvistaminen lastensuojelulaitoksissa / päihdepalveluiden jalkautumisen pilotit osana TOP-hanketta:

Laitos:

Lastensuojelulaitos Kustaalan nuorisokoti, Pysäkki-yksikkö

Laitoksen profiili:

Pitkäaikaista sijaishuoltoa tarvitseville lapsille ja nuorille, pääsääntöisesti 12–17-vuotiaille

Laitoksen tarpeet päihdepilotin alkaessa:

- Henkilöstön päihde- ja mielenterveysosaamisen vahvistaminen
- Yhteistyökäytänteet Nuorisoasema Klaaran kanssa nuorten päihde- ja mielenterveysasioissa, konsultaatiomahdollisuuden kehittäminen
- Nuorten osallisuuden vahvistuminen

Käytännön toteutus:

Kehittämistyötä on tehty pääasiallisesti Kustaalan Pysäkki-yksikön kanssa, jossa on sijoitettuna myös päihdeillä oireilevia nuoria. Työpajatyöskentelyssä Pysäkin tarpeiksi määriteltiin niin ikään jalkautuvan päihde- ja mielenterveystyön tarve. Yhteistyökumppaniksi valikoitui Nuorisoasema Klaara, joka vastaa Vaasassa alaikäisten päihdehoidon avopalveluista. Pysäkillä toimii viikoittaiset nuorten ryhmät, joissa keskustellaan ajankohtaisista asioista ja nuorilla on mahdollisuus vaikuttaa yksikön arkeen. Nuorille tehdystä kyselystä ilmeni, että nuoret kaipaavat faktatietoa päihteistä. Klaaran kanssa sovittiin, että he jalkautuvat nuorten ryhmään kertomaan ja keskustelemaan päihteistä. Tavoitteena on myös, että Klaaran työntekijät tulevat nuorille tutuiksi, jolloin nuorten on helpompaa hakeutua ja sitoutua Klaaraan myös yksilötyöskentelyyn silloin, kun he tarvitsevat apua päihteisiin tai mielenterveyteen liittyvissä asioissa. Klarassa on hankkeen aikana pilotoitu myös nuorten päihdekartoitusmalli, jota voidaan hyödyntää nuorten päihteidenkäytön arviointiin. Kustaalan nuorisokodin koko henkilökunta on saanut TOP-hankkeen vetämänä johdatuksen systeemiseen työskentelyyn syksyn 2021 aikana.

Kokemuksia ja havaintoja:

Haasteeksi kehittämistyössä on muodostunut resurssit. Tiiviiseen ja yksilökohtaiseen työparityöskentelyyn yhdessä omaohjaajan kanssa ei tässä tilanteessa ole Klarassa mahdollisuutta. Nuorille suunnatun päihdetyön resurssit ovat monessa kunnassa osoittautuneet vähäisiksi. Hankkeen kehittämistyössä on tullut myös esiin, että alueilla olevat yksityiset erityistason lastensuojeluyksiköt käyttävät näitä nuorille suunnattuja matalankynnyksen päihdepalveluja. On selvää, että mikäli alueella on useampia tällaisia yksiköitä, joissa on päihdeillä oireilevia nuoria, vähentää se palveluntarjontaa avohuollon- ja sijaishuollon perustason yksiköiden nuorilta.

Tiivistelmän kirjoitti / lisätietoja antaa: Emmi Hakala, Kehittäjäsosiaalityöntekijä TOP-hanke, emmi.hakala@ovph.fi